

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadói utcai telefon sz. 67.

A Hazatértekhez!

Mióta elmentetek mindig csak Rátok gondoltunk. Felétek szállt minden aggodalmunk, szeretetünk. Értetek imádkoztunk, Értetek dolgoztunk és nem mult el nap, hogy ne emlékeztünk volna meg Rátok. Értetek mozdult meg a magyar társadalom s Rajtatok keresztül szállt minden szeretetünk Hozzá tartozóitok felé.

S amikor nem jött válasz a zöld tábori lapra, kérve kértük az Istent, hogy mentsen meg Benneteket a szörnyű pokol minden viharában. Tudtuk, hogy a harc nem lehet áldozatok nélkül, mégis kicsorult a könnyünk, amikor itt is, ott is gyászbaborult özvegyeket, gyermekeket láttunk s akkor még nagyobb szeretettel fordultunk árváitok felé, mert ha vállaltuk azt a kötelességet, hogy a harctéren kell fiaink vére hullásával megvédeni ezeréves vérrel áztatott határainkat, tudtuk, hogy becsülettel kell helytállnunk idehaza azokért, akik odakint állítok helyt becsülettel a hazáért.

Most megjöttetek... Soraitok megrikult, arcotok fiataloságát az átélt harcok borzalma mélyre szántotta. Sokat szenvedtetek, ne is tagadjátok. Hatalmas túlerővel szemben, a tél velőig ható hidegében, irdatlan hősivatagokban harcoltatok s küzdelmeitekkel ragyogó példáját adtátok a magyar hősi szellemnek, helytállásnak és önfeláldozásnak. Harcotokkal, nem vitásan, megakadályoztátok azt, hogy a vörös rém véres karmaival belemarkolhasson országunk szent földjébe.

Isten hozott Benneteket újra magyar földre. Isten hozott Benneteket újra a családi otthon meleg szeretetében. Ez az otthon, hogy ma ismét kinyújthatja Felétek szerető ölelő karjait, csak Nektek tartozik köszönettel, akik megvédtétek azt, de ez az otthon is küzdött, asszony, gyermek

állt a hiányzó férfiak helyére s higgyétek el minden magyar otthon igyekezett olyan jó harcot vívni, mint ti odakünn. Vegyétek át ismét a műhely, iroda, gazdaság vezetését s feledjétek a harcok borzalmait, legyetek a harcok keménységében megacélozott akaratókkal építő harcosai a belső megerősödésnek.

Akik miatt pedig szemlélve álltok azok előtt, akik gyöttrő fájdalomtól könnyes szemmel merednek Rátok, hogy hol maradt a jó férj, családapa, fiú és testvér, azoknak csepegtessétek bánatos szívükbe azt a tudatot, hogy ha nem is adatott meg számukra

a boldog visszatérés lehetősége hősi halálukkal örök életet nyertek, mert aki a hazáért ontja vérért örökké él Tudjuk, hogy ez nehéz lesz, nehezebb talán, mint a harcok poklában küzdeni, de bátorítson Benneteket az a tudat, hogy a nemzet sohasem fogja elfelejteni ezt a kötelességteljesítést s minden szeretetünk azok felé száll, akik egyedül maradtak s megérkezettek bennük egy oroszországi sír fejfájának képét vetíti lelkükre. Segítsetek nekünk őket megvigasztalni s egyesült erővel halmozzuk el őket szívünk minden szeretetével, mert az ő veszteségük a legnagyobb.

Falusi tehetségkutató verseny-vizsgálat a mohácsi városi gimnáziumban.

Lapunk egyik legutóbbi számában *Hites Ferenc* gimnáziumi igazgató számolt be arról a kormányprogramról, amely évente 600 falusi tehetséges gyermeket kapcsol be a középiskolai tanulmányokba. Öröndetes, hogy a mohácsi gimnázium is azok közé az intézetek közé tartozik, amely hivatalosan foglalkozik a tehetségesek kiválasztásával u. n. tehetségkutató verseny vizsgálat keretében. Ez évben április 18-19 én folytak el ezek az egészen különleges alapokra fektetett s minden ismert vizsgáktól eltérő módszerű vizsgálatok. Az ideosztott fiúk számszerűen 24-en már 16-17 én érkeztek meg az intézetbe, hogy a vizsgák előtt egy két nappal megismerkedjenek környezetükkel, tanáraikkal, a várossal, annak történelmi nevezetességeivel, fekvésével stb. Nem lesz érdektelen, ha felsoroljuk milyen falvakból rekrutálódtak a mohácsi vizsgázók: Dunaszekeső, Kékesd, Szeremle, Dárda: Olyves pusztá, Mohács sziget, Belvárdgyula, Tengeri, Siklósbodony, Dáda, Kőrös, Bósta, Petárda, Keszű, Csányoszló, Kistótfalu.

A vizsgálat tulajdonképpen már az érkezéssel kezdődik. A hat tagból álló tanári bizottság minden egytagja megfigyelés alá vette az érkezőket. E megfigyelés közvetlen beszélgetés formájában, a fiú szabadmegnyilvánulásának játék, étkezés, beszélgetés, rendszeret, élenkség, megfigyelésében állott. Majd kedden került sor az írásbeli

vizsgálatokra. Az írásbeli vizsga anyaga nem a tanult anyagot öleli fel, hanem itt a tettekre készség, fantázia, ésszerűség találékony-ság a fő megfigyelendő téma. Pl. Szó és mondat, számsorok kiegészítése, megfigyelésének, un, kimjáték pl. kép megtekintése és annak aztán emlékezetből mesészerűen való leírása. Az ilyen feladatok aztán kiválóan alkalmalkmasok a helyesírás, stílzálási készség, a fantázia és megfigyelési képesség megvizsgálására. Erődes feladat volt pl. megadott tíz szóból egy sürgöny összeállítása. Az írásbeli vizsga tizenhat vizsgafeladattal u. n. tesztből áll. Másnap került sor a szóbeli vizsgálatokra. Itt is nem a tanult anyag van a hangsúly, hanem szabad beszélgetés, versfelmondás, számtani műveleteken a képzelet erő mikéntjének vizsgálatán alapul. Egy érdekes kérdést pl. ideiktatunk. Ha egy sajtó vizsintesen kettészelnék, majd ezt a kettészelt sajtó két helyütt merőlegesen is átszeljük hány darabot kapunk s a kapott darabokon hány olyan felület van, amelyen rajt van a sajtó kerge.

A bizottság az összefüggéseket és írásbelidolgozatokat tüzetes aprólékos vizsgálat után 100 as pontrendszerrel értékeli és összesíti s ez az összesítés hozza létre a vizsgázó u. n. arculét. Ez egy grafikon, amely kimutatja a vizsgázó elméleti, gyakorlati vagy humán beállítottságát s a laikus szemlélő előtt is tisztá képet ad a kis vizsgázó

képességeiről. Ezt az összesítést aztán az intézet a dolgozatokkal együtt felküldi a kultuszminiszt. illetékes osztályához, ahol aztán az egész országból összejött eredmények egybevetésével évvégén hirdetik ki az eredményeket. Az értékelés az egész országban egységes kulccsal történik s így az igazságos és országosan egységes.

Érdekes részlete még e tehetőség kutatásnak a behívást megelőző u. n. „élmény dolgozat” megírása. E dolgozat címét a falusi tanítók kapják meg, akik előtt aztán a jelentkezők megírják dolgozataikat. Ez évben pl. az élménydolgozat témája ez volt: „Kikaptam”. Amint *Staub Ádám* gimn. hittanár a bizottság jegyzője mondotta nekünk ezek a dolgozatok a legdrágább intimitásokat árulták el. A vizsga pedig szintén nagy élmény volt nemcsak a vizsgázóknak, hanem az abban résztvevő tanároknak, akik husvétli vakációjukat áldozták fel, hogy a magyar falusi tehetséges gyermekek felkutatásának nagy nemzeti programjához legjobb tudásukkal és szorgalmukkal járuljanak hozzá s növeljék azon ifjak számát, akit hivatottak lesznek majd a magyar középosztály megerősítésére.

Virageső, könny, éljenzés a pécsi honvédek érkezésén

A szeb megszállás alóli felszabadulás óta nem volt Pécs városának olyan megható ünnepe, mint amilyennel Pécs város és odaseregelt egész megye lakossága fogadta *vitéz Heszlényi József* altábornagy vezetésével május hó 2 án vasárnap a Don partjáról érkezett 1200 honvédet. A magyar címerrel diszitett vonat 10 órakor futott be a pályaudvarra, ahol *dr. Esztergár Lajos* polgármester meghatott szavakkal köszöntötte *vitéz Heszlényi József* altábornagyot, hadtestparancsnokot. Aggódo szeretetünk kísérte minden lépésüket — mondotta — vártuk Önöket s szeretettel köszöntjük, mégis most azokra emlékeztünk, akik legdrágábbat, életüket adták a hazáért, de ők örökké élni fognak s tudjuk, hogy még nem érkezett el a pihenés ideje s sok megpróbáltatás vár még reánk. A megható üdvözlő szavakra *vitéz Heszlényi József* altábornagy mondott köszönetet: s arra kérte a vármegye minden lakóját hassunk oda, hogy a

becsületet harcból hazatértek annyi szenvedés és megpróbáltatás után a polgári életben ismét elhelyezkedhessenek. Percekig tartó éljenzés zúgott fel a szavak után, majd az 1200 honvéd elvonulása következett.

Megható könnyes jelenetek között, virág szőnyegen, állandó éljenzés közepette vonultak el derék honvédek, akiket meg sem látszott a hazai föld érintése nyomán a sok mérhetetlen szenvedés, küzdelem. A hazai föld varázsa, a tömegben megismert szülő, feleség, gyermek csillogó szeme szárnyakat adott nekik. Nem is maradt szem szárazon, s a hazatérőké volt a tömeg szívének minden dobbanása.

Hősi emlékmű a Sokacok magyar Olvasókörében.

Az a nemzedék, amely megtudja becsülni hőseit s neveit ércebe és kőbe vésvé örökíti meg, hogy az élő és az eljövendő nemzedéknek örökös ideáljai legyenek azok, akik életüket adták a halhatatlan hazáért és nemzetei, a közösségi érzetnek, a hősök iránti hála adja tanu-jelét. Minden egyesülés, amely székházának falára emléktáblát, örökmécsést emel hősi vért hullatott tagjai emlékére harcosa annak a hősi szemléletnek, amely kell, hogy minden magyar férfi és ifju, leány és asszony szívét előlőse, azokkal szemben akik „Othonért családért Istenért Hazáért hősi halált haltak.”

A mohácsi sokacok Olvasókörének eddig hat hősi halottja van s a januári harcok óta még nyolc tagról nem jött hír. Az egyesületnek, több, mint 50 tagja teljesített frontszolgálatot. Hősi harcok harcoltak, hisz nemrég oly megrendítő gyászmompával temetett *Szajcsán János* is ütege hősi védelmében szerezte súlyos sebeit. Az egyesület alapja: az ifjuság. S ennek az ifjuságnak hősi halált halt tagjai megmutatták, hogy magyar szívvel, magyar lélekkel harcoltak s adták oda magyar földért a legdrágábbat, életüket. A kör emlékművet állít, hősi fiainak, hogy mindig ott telegjen hősi szellemük a sokak ifjuság előtt. Az emlékmű kivitelezése művészi, lélekbemarkolóan felemelő. Harasztí termésköböl készült vázán két oldalt kararai márványtábla a hősi nevek részére, középpült rész dombormű. A művész *Marjai György* budapesti szobrászművész földink e domborműve egészen különös lélekemelő kompozíció: Előterben Krisztus a keresztfáról lehajolva jobb kezével átkarol egy harcban megsebesült katonát, háttérben repülőgépek és harciokocsik támogatása mellett rohamra induló honvédek. A sebesült katona arcával Krisztusra tekint, aki keresztben függő balkezevel az égre mutatva mutatja a hősi lélek útját az örök boldogság felé. A dombormű felett e felirat: Istenért Hazáért Othonért Családért hősi halált haltak. Az egész tablót a a szentkorona fogja össze. Gyönyörű és nem mindennapi alkotás.

Az emlékmű kivitelezése 2400 P-be kerül. A domborműhez sárga és vörösrézre van

szükség, aminek felajánlását kérte az egyesület tagjai és mind azok részéről, akik átérzve ezen emlékmű fontos nemzetnevelő értékét rézzel rendelkeznek. Eddig már a szükséges rézmenyiségnek több mint fele összejött s igen jelentős a pénzadómanyok összege. Maga a kör 500 P-öt szavazott meg az emlékmű céljaira.

Az emlékműhöz szükséges és még hiányzó készpénz előteremtésére Május 13-án 3—5—7 és május 14-én 5 órakor mozi előadás lesz, melynek keretében Erzsébet királynő c. film kerül bemutatásra. Azonkívül az emlékmű tervéről 1000 db levelezőlap készült, amit a kör ismerősei körében fog terjeszteni.

Hisszük, hogy ezt a nemes kezdeményezést nem fogják megakasztani az anyagiak hiánya s a Sokacok Magyar Olvasókörének falát a nyári hónapokban díszíteni fogja ez a valóban művészi emlékmű, amely hirdetni fogja, hogy a mohácsi sokacok ifjai hősi vértel peccselték meg magyarságukat és hitet tettek, hogy e föld az ő földjük is, amelyen kívül nincsen számunkra más hely.

Credo-gyűlés.

A Mohácsi Credo Egyesület vasárnap május hó 2-án tartotta rendes gyűlését, amelyen *Kövesi József* városi gimnáziumi tanár tartott igen értékes előadást „Beethoven”-ről.

Bevezetesképpen vázolta az európai zene fejlődését. A görög-órában e nékből fejlődött ki a XIII században a többszólamúság melynek legkimagaslóbb alakjai Palestrina és Bach. A XVIII század közepén valik a zenében érezhetővé az európai szellemi élet elvilágiasodása. A rokokó kor pajzán és kecses világa tükröződik Mozart derűs zenéjében is. Legnagyobb műve, a Requiem, azonban már sejtelmi, hogy Mozart is megérezte a halál ízével ajkán a túlvilágnak és az emberi léleknek mélységeit. Így lép fel a zenének titáni alakja, Beethoven, kinek zenéje megrázóan érzékelteti azokat a lelki küzdelmeket, melyeket ez a páratlan zseni örökletes családi hajlamokkal, nyomorúsággal és a sors legsúlyosabb csapásával, a lassú, de egyre teljesebbé váló megsiketüléssel vívott. Sok ember ilyen körülmények között össze-roppant vagy fellázadt volna Isten ellen. Beethoven a szenvedés megtisztította és elmélyítette. A hit adta meg neki az erőt, hogy megvívja harcát a kegyetlen sorssal. Érezte, hogy Isten azért zárta be fülét a világ zaja előtt, hogy meghallja azokat a finom hangokat, melyeket a lélek sugott neki. Ennek a megrázó küzdelemnek, a megdicsőült szenvedésnek illusztrálására hanglemezen bemutatta az V. szimfonia, a Sors-szimfonia két első tételét.

Az előadást a Credo tagjai mindvégig feszült figyelemmel hallgatták, mely nagy zenei műveltséget árult el. Ezután *Tihanyi János* apát plébános tartott tanulmány-előadást a „Magyar tehetőségmentés”-ről s bebizonyította, hogy az egyház már Szent István óta fejt ki e téren nagy munkát

és igen sok tehetséget mentett meg a haza számára.

Befejezésül megemlékezett a gyűlés a nemrégien elhunyt *Hajdinák Jánosról*, aki igen hű tagja volt a Credonak s akiről közös imában emlékeztek meg mindannyian.

A rongy a honvédelem szolgálatában.

Elmulottak azok az idők, amikor nem jelentett problémát a szakadt és már használhatatlan ruháknak eldobálása, elfecsérlése. Ma mindenre szükség van a honvédelemnek. Minden darab rongy a gyáripar útján a honvédelem céljait szolgálja. Minden hulladék ma érték. Magyar háziasszonyokhoz fordulunk. Honvédelem céljaira kérjük a háztartásban (padláson, pincében, kamrában, szekrényben, lomtárban) eltekve, a foltozásokban emberöltők óta parlagon heverő és a molylányokon haszontalanul szunnyadó rongyokat. A harisnyák, terítők, az ablak és felmosórongyok, földarabok, a szakadt fehérneműk, az ócska ruhák, a paplanok, a függönyök, a zsinetek, a kötelek, a zsákok, a szőnyegek, a kendők, a mellények, a kötött mellények, a kóccok és az egyéb rongyok, a textilipar fontos nyersanyagai. A legszakadtabb, legkopottabb is érték. Gyűjtsük össze és készítsük elő ereket a hulladékokat.

Egyik nap, a közel jövőben bekopognak minden házba városunk leventéi és akkor adjuk át nekik jó szívvel, áldozatos lélekkel az összegyűjtött nékülözhető és parlagon heverő rongyokat, textilhulladékokat. A rongygyűjtés a belső front egyik legfontosabb feladata. Külföldi forrásaink elapadtak s az eljövendő tél ruhaszükségletét magunknak, saját erőnkön kell biztosítanunk.

Nyilvánuljon meg e kérdésben is az az önzetlen és megható hazaszeretet, ami megnyilvánult a város társadalmi részéről a téli ruha, valamint a hovácsaladó-kért rendezett akció során. Ott ahol talán szűkeég van az összegyűjtött holmi értékének megfizetésére ott a leventéink az összegyűjtött rongy hivatalos árát megtérítik.

A rongygyűjtő napok idejét dobolás utján, valamint lapunk hasábjain tesszük közhírré. Addig is gyűjtsük és készítsük elő a hulladékokat és gondolkjunk mindig arra, hogy ezzel a magyarság ellenállóerejét erősítsük s részesevé válunk a szebb és boldogabb magyar jövőnké kiharcolásában.

— **Tejbiszolgalatás.** Tekintettel arra, hogy a tejbiszolgalatásra kötelezett gazdálkodók igen vonatottan tesznek eleget a tejbiszolgalatásnak, felhívja a közel-látási hivatal tejbiszolgalatásra kötelezett gazdálkodókat, hogy csak tejlappal ellátottak részére adhatnak ki tejet, egyébként a tejet a kis gazdák, illetve a Karl léle tejszarnokba kell biszolgalatni. Aki e rendelkezést nem veszik figyelembe kihágást követnek el.

Mire kell ügyelni a kiütéses tifusszal kapcsolatban?

(Folytatás.)

Hol rejtőznek a kórokozók?

Tetűmentesítés.

A fej- és ruhatetű azonos fajú. Fizikai és kémiai hatásokkal szemben azonosan viselkednek. A tetű és serkéje nem egyformán érzékeny Elpusztításukra megbízhatóbbak a fizikai eljárások, mint a vegyszerek. A tetű élet-tartama 3—6 hét. A nőstény naponta 3—8 petét, úgynevezett serkét rak. A serke testmelegen egy hét alatt kel ki. A lárvák háromszor vedléssel fejlődnek ivarérettségig kb 8 nap alatt. A fejlődés petétől petéig legább 15 napig tart. Ezért kéthetenkénti ruhaváltás a testi eltevésedés elő-megőz. A tetű csak 16 fok felett rak petét, a serke pedig csak 20 foknál melegebb környezetben fejlődik és kel ki. A testről lehullott tetű, amely egyedül táplálékához, az embervérhez nem jut hozzá csak rövid ideig él. 20 fokon kb 1—4 napig, 30 fokon fel—2 napig, 10 fok alatt 5—10 napig marad életben. A szaradást elég jól bírja, vízbe merítve pedig napok alatt sem pusztul el. Elég nagy nyomást és légritkítást bír. A hideget is jól tűri, minusz 10—20 fokon napokig életben marad.

A fejtetű a hajban elbújva el, serkét cementanyaggal a hajszál-tövére ragasztja. A ragasztóanyagot vegyszerek nem oldják (az acet a najszálat duzzasztva segíti elő könnyebb eltávolítását). Leg-több serke a tarkó és a halánték táján van, fülnél néha elöl a homloktájon. A ruhatetű az alsó-ruhában, a ráncokban, a varrásokban és kötésekben található, de sok lehet a felsőruhában is a gallér alatt, a gombok alatt, a varrásokban. Nyaklánc, nyak-kendő, öv, csizmabélés, óraszíj és bármely ruhadarab is gyakori búvóhely. Különösen kötött gyapjúholmban szeret megbújni. A ruhatetű serkét részben a szövet szála közé ragasztja, részben a testszörzetre rakja. A testen és a ruházaton kívül gyakran van tetű az ágyneműben, sapkában, ágyszalmában, erősen tetves környezetben pedig a lakás padlóján és bútorain is. Vizsgálatkor inkább serkét keres-sünk, mint tetűt. A fejen, különösen a tarkó és halántéktájon keressük a hajszálak tövére tapadó serkéket. A ruhatetű kedvenc tartózkodási helye az ing gallér-jának varrása és az alsónadrág kötője. A fiatal lárvákat meglátni nehéz a ruha szálaiban vagy a testszörzeten tapadó 1 mm nagyságú daraszemszerű serke nagyító nélkül nehezen ismerhető fel. A ruha gyanús részeit vizsgáljuk kézi nagyítóval. Ilyenkor a jel-legzetes székletfűzerek is utba-igazíthatnak. Üres és telt serke nagyítóval megkülönböztethetők. A testen elég jellegzetesek a párhuzamos vakarózási nyomok. Ha csak a fejtevétség állapítható meg, elegendő a fej és a fejfedő tetűmentesítése alapos tisztál-dással egybekötve. Kisfokú ruha-tetűesség esetében minden testi-ruha tetűmentesítésén kívül a testi egyidejű megtisztítása is szükséges. Ha a ruhatetűesség nagyobbfokú, az ágynemű és a

lakás is tetűmentesítendő. A tetűvelerítés mindig terjeszkedjen ki a környezetre, a lakóházakra is. Alapos gyanú esetén is végzünk rendszeres tetűmentesítést.

Fertőtlenítő eljárások a kiütéses tifusz megelőzésére.

Teljesen ártalmatlan tetűtlenítő eljárás nincs. A száraz hő fűzvevényes. A sűrű gyapjúnak, papírnak, fatárgyaknak, guminak, szőrmének és bőrnék árt. A gázok mérgezőségi veszélyeiknek. Vegyszerek töményen vagy hosszú időn át alkalmazva bőrizgatók és felszívódva is ártalmat okozhatnak. Fejtetűesség esetén leghevesebb a haj lenyírása. Ha a fejtetűesség kistökű, vegyszerrel is lehet eredményt elérni. Ugyanez áll a test szőrzetére is. Tűhetetűesség esetében. A ruha tetűmentesítésére gyakorlatban legmegfelelőbb a hő, vegyszer csak másodsorban jön szóba. A vízben mosható tárgyak tetűtlenítésére forróvízbe való beáztatás a leghevesebb eljárás. Ruhátetűtlenítésére előnyösebb a száraz meleg, mint a gőz. Bulókat, lakást forróvízes vagy vegyszeres lemosással tetűmentesíthetünk.

Minden erősen tetves haját le kell nyírni. Hosszú haját előbb olíval lehet megrövidíteni, majd nullás géppel nyírni. Mérsékeltten tetves haj vegszerrel is tetűtleníthető. A géppel rövidre nyírt hajban még visszamarad a serke, tetű vagy tetűlárvák. Csak a haj lebortolvása biztosít teljes tetűmentességet. Nyírás közben a haj szétszóródását a padlóra terített, vegyszerrel átitalt ruhával kell megakadályozni. A levágott haját össze kell gyűjteni és el kell égetni. A festszörzet ugyanolyan figyelemben részesítendő, mint a haj. A fejmosást úgy kell végezni, hogy a rövid hajszálak között visszamaradt tetvek és serkék elpusztuljanak. Erre a forróvíz vagy vegyszer felel meg. Forróvízes fejmosást úgy végzünk, hogy nagyobb edénybe (mosdótálba) legalább 53—54 fokos vizet teszünk és ebbe 2 percig az egész haját beleáztatjuk. Erzékeny gyermekeket és öregeket ne kezeljük így. A hajnak egyenletes bemártása csak hátrahajtott fejjel végezhető. Vegyszerrel is e fejhelyzetben végezhetjük a fejmosást. Legkönnyebben beszerezhető vegyszerek: krezolos tisztítószappan, petróleum, petróleum és olaj keveréke, terpentín. A lenyírt bőrfelületet bedörzsölés után 20 perc múlva melegvízzel kell mosni. Mérsékeltten tetves haját ugyanilyen módon tetűmentesíthetjük, a vegyszerrel való átitatás idejét azonban fél—1 órára kell felemelni. Női haj bekenésére 20—30 gramm krezolos tisztítószappan kell.

Dr. Hal József
m. kir. tisztifőorvos

(Folytatjuk.)

ÖSSZTÁNC

a Katolikus Legényegyletben
vasárnap 1/2 6—1/2 10-ig.

Vásároljon

hadigondozási bélyeget!

A főispán Mohácson.

Baranyamegye főispánja *Nikolits Mihály* május hó 9-én, vasárnap jött Mohácsra, hogy személyes benyomást szerezzen Mohács városáról és társadalmáról. A komoly időkre tekintettel, a magas látogatás csendben, de annál bensőségesebb keretek között zajlik majd le. Mohácsi tartózkodása alatt időt fog találni *Nikolits* főispán arra is, hogy a város és a Magyar Élet Párt vezetőségével folytatandó megbeszélésen kívül személyesen látogassa meg a köröket. Előreláthatóan 1/2 12 órakor az Iparosok Olvasókörébe, 1/2 1 órakor a Nemzeti Kaszinóba, 1/2 3 órakor a Földművesek Olvasókörébe, 1/2 4 órakor a Polgárok Olvasókörébe, 4 órakor a Kat. Legényegyletbe, 1/2 5 órakor a Sokácok Magyar Olvasókörébe látogat el. A főispán *vitéz dr. Horváth István* alispán társaságában érkezik Mohácsra. A Mep helyi szervezetének vezetősége kéri a körök vezetőségét, hogy választmányukkal együtt a jelzett időpontban pontosan jelenjenek meg székházukban, hogy a program zavartalanul lebonyolítható legyen.

PRO PATRIA!

Papp István honvéd mohácsi lakos, a Szovjet ellen vívott kereszties hadjárásban hazája védelmezésében szerzett sebeiben 1943. évi március hó 1. napján egy hadi kórházban Oroszországban hősi halált halt. Emlékét kegyelettel őrizzük.

— **Iskolai hallgatók.** A nyolcadik osztály ballagása minden középiskola, diák és tanár meghatározott emlékeztetés ünnepe. — Ballag már a vén diák... Isten veled Alma Mater... diák évek... a diákból érett ifjú lesz... az iskola padjaiból kilép az életbe... új utak... ki ne emlékezne szeretettel saját ballagására... Május 8-án, szombaton déli 12 órakor ismét felszendül gimnáziumunk termeiben a régi nóta... ballag már a vén diák... de ezúttal az eddigiek-nél is bensőségesebb lesz ez az ünnep, mert azok ballagnak, akik a gimnázium alapításakor nyolc évvel ezelőtt iratkoztak be, mint első osztályosok. Ők az intézet első nyolc évet végigjárt növendékei, akiket most bocsájt szányaikra az intézet tanárikara. Ezért különös nagy érdeklődés nyilvánul meg az ez évi ballagás iránt s akik szeretjük diákeveinken keresztül az ifjúságot szülőket, vezetők, érdeklődők legyünk ott mindannyian.

— **Halálozás.** *Tadits Kálmán* vendéglős, életének 78-ik évében május hó 2-án elhunyt. Temetése május hó 4-én délután 4 órakor volt igen nagy részvét mellett. Halálát leánya, unokái testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Szociális Misszió gyűlés.** A mohácsi Szociális Misszió Társulat május 5-én tartotta rendes gyűlését, melyen *vitéz Szőnyi Alajosné* elnökölt, kinek felkérésére, a jegyzőkönyv felolvasása után, *Tihanyi János* apátplebános „Az egyház szociális tevékenységéről” tartott előadást, rámutatva arra a nagy áldozatkész munkára, amellyel az egyház hosszú évszázadokon át a szegény ifjúságot segítette tanulmányainak elvégzésében. Az *anya-és csecsemővédő szakosztály* vezetője bejelentette, hogy az elmúlt hónapban 619 liter tejet osztott szét és 18 gyermekágyas ebédet juttatott az erre szorulóknak. A szegénygondozó pedig 1250 pengőt adott szappanra. Elnök bejelentette, hogy a *Szociális Misszió jubileumi közgyűlése június 3-án* a városháza dísztermében lesz, melyre a hatóságokat és a helyi különböző egyesületeket is javasolja meghívni. A gyűlés *dr. Mayer Vilmosné* az anya-és csecsemővédő szakosztály hosszú éveken át való önzetlen vezetését jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Egyéb apró bejelentések után elnök a gyűlést berekesztette.

— **Sakk.** Folyó hó 6-án megalakult a Mohácsi Iparosok Olvasókörének sakk alosztálya. *Nagy István* h. háznagy üdvözlő szavai után az egybegyűltek elnöknek *dr. Kincses Józsefet*, titkárnak *Perjesi J. Károlyt* választották meg. A hivatalos találkozó nap minden héten csütörtökön este. Minden érdeklődőt szívesen lát a *Vezetőség.*

Szabad időben sakkozzál!

— **Felhívás a Leventelányokhoz.** Mohács m. város és járás Leventeparancsnoksága felhívja mindazon 12—21 év közötti leányokat, akik a mohácsi Leventeegyesület keretében működő Leánylevente csapat tagjai akarnak lenni, vasárnap, május 9-én d. e. 10 órakor a Leventeotthonban jelenjenek meg. Hisszük, hogy Mohács város leánytársadalma belátva a Leánylevente intézmény fontosságát e toborzáson minél nagyobb számban fog megjelenni.

— **Elvesztett lisztjegy.** *Petrin Imre* kenyér és finom lisztjegyét elvesztette. A sorszámok a következők: 5332—5335. A megtaláló szolgáltatassa be a tulajdonosnak, vagy a közlélezési hivatalnak. Felhasználása büntendő cselekmény.

Használja a

HADIGONDOZÁSI
bélyeget!

— **Papírkereskedők hétvégi zárórája.** A mohácsi papír- és írószerekkereskedők értesítik a vásárló közönséget, hogy a Papír- és Írószerekkereskedők Országos szövetségének felhívása alapján — szeptember és december hónapok kivételével — szombat délután 2 órakor zárják üzleteiket.

— **Vakmerő ékszerlopás.** Április hó 29-én a délelőtti órákban ismeretlen tettes *dr. Horváth István* ny. ezredorvos lakásának hálszobájában elhelyezett szekrényből 1 drb sima arany női gyűrűt 70 százados briliánszal, 1 drb díszes foglalatú kockás zafir köves női gyűrűt, 1 darab fehér vörös és sárga aranyból készült hat tagból álló 3 cm. széles, 40 gr. súlyú női karkötőt, 1 drb arany női karórárt arany lánccal, 1 drb „Tissot” fém női karórárt, 1 drb „Marvin” fém férfiorárat 15 000 P értékben elloptak. Alaposan gyanúsítható; a tett elkövetésével egy 28 év körüli, 180 cm. magas közepes, barnahajú, nyírott bajszú, szürkeruhás, ballonkabátos, szürke kalapos, jól öltözött férfi. Arcán, az állkapocs táján kelésből visszamaradt vörös folt volt, amelyen kis fekete angol tapasz volt. Nyomravezetőnek a károsult 500 P pénzzutalmat ajánlott fel. A nyomozás folyik.

— **Mohács-Bátaszéki autóbusz** május hó 10-től, hétfőtől ismét naponta 3-szor közlekedik, a reggel 1/2 5 órai és a délután 2 órai járatnak közvetlen csatlakozása van Budapestre, míg Budapestről reggel 7 órakor és délután 1 órakor induló vonatok csatlakoznak a Mohácsra délután 4 órakor, illetve este 9 órakor beérkező járatokhoz. A pécsváradai és szőlőhegyi járatnál annyiban van változás, hogy befelé a 3/4 órakor jövő kocsit 3/4 4 órakor, míg az este 1/4 8 órakor jövő kocsit 3/4 7 órakor indul a II Lajos szobortól.

— **Fogház büntetés árdragításáról.** A pécsi kir. Törvényszék *Lévai József* mohácsi vaskereskedő segédét kétrendbeli árdragítás vétsége miatt, mert sinvaséri, kovácsszegért, kötődrotért, ekevasért a törvényben előírt maximális árnál többet kért és fogogadott el, a bizonyítási eljárás adatai alapján április hó 30-án tartott tárgyaláson jogerősen két hónapi fogházbüntetésre ítélte *Lévai Józseffel* egyidejűleg a kir. Ügyészség *Weiller Zoltán* mohácsi kereskedő ellen is vádat emelt, akinek alkalmazottja volt *Lévai József*, azonban a kir. törvényszék *Weiller Zoltán* kereskedőt a vád és következményei alól jogerősen felmentette.

— **Adomány.** Dr. Schwartz Béla ügyvéd egy perből kifolyóan megítélt 14 pengőt lapunk szerkesztősege útján a Hadbavonultak családtagjai részére adományozta.

— **Műkedvelő előadás Dályokon.** Húsvét napján Dályok községében Schvay Ferenc tanító lelkes vezetése mellett nagyszabású műkedvelő előadás zajlott le, amely úgy erkölcsileg, mint anyagilag igen jól sikerült. — A tiszta bevételt 332.50 pengőt a rendezőség elküldötte a Főméltóságú Asszony segélyakciójára.

— **Fogyasztóközönség figyelmébe.** A város közellátási hivatala felhívja a fogyasztóközönség figyelmét, hogy halszükségletét mindenkor d. e. 10 óráig szerezze be, mert a halkereskedők 10 óra után jogosultak vidékiek részére is halat kiszolgáltatni.

— **Aratási és cséplési munkaszervezők.** A közellátási hivatal közli, hogy június hó 15-ig kell bemutatni az aratásra és cséplésre vonatkozólag megkötött munkaszervezőket. Azok a gazdálkodók, akik 20 kat. holdnál kisebb területen gazdálkodnak, továbbá akik a fenti határáig az aratokkal írásban megkötött aratási szerződést nem mutatják be az arató és cséplő-rezsimen kiadott kenyérgabonát és egyéb terményt a beszo- gáltatási köteletség teljesítésébe nem számíthatják be. A természetbeni munkajárandóság címen fenti előzete feltételek mellett kiadott kenyérgabona is csak abban az esetben számítható be a beszo- gáltatási köteletség teljesítésébe ha a gazdálkodó igazolja, hogy a természetben kiadott kenyérgabona mennyiségét és a kiadás időpontját a közellátási hivatalban bejelentette. A kiadás megtörténtét a mennyiséggel együtt feltüntetve köteles a gazdálkodó a mezőgazdasági munkavállaló munkásigazolványba is bejegyezni. Minden gazda tehát saját érdekében cselekszik, ha megkötött szerződéseket mielőbb bemutatja a 4. sz. szobában.

A sakk az elme sportja!

— **Aratási munkásigazolvány kiváltása.** Mohács város polgármestere felhívja mindazokat, akik 1943. évben aratási cséplési, vagy idénymunkák elvégzésére vállalkoznak a polgármesteri hivatal 27. sz. szobájában munkásigazolványt kötelesek kiváltani. Csak azok a munkások kaphatják meg természetben járandóságukat, ha ezen munkásigazolványukat kiváltják és azt a közellátási hivatalban bemutatják. Ezen igazolványokat legkésőbb június hó 15. napjáig kell a 4. számú szobában bemutatni.

— **Pénzbüntetés be nem szolgáltatott selejtes gumi miatt.** A pécsi kir. Törvényszék dr. Garay tanácsa Brandstetter József v. mohácsi sónagykereskedőt, mert hulladékgumit nem szolgáltatotta be az anyaggazdálkodásnak, hanem azt Kelemen Lajos mohácsi gumijavitómesternek adta el 300 P pénzbüntetésre ítélte. Kelemen Lajost 100 P-re ítélte, de utóbbinál a büntetés végrehajtását 3 évre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— **Tilos idei liba és kacsa levágása.** A közellátásiügyi miniszter rendelete értelmében 1943. évi szeptember hó 15-ig idei keltetésű libát és kacsát fogyasztásra levágni tilos. Nem vonatkozik a tilalom a kényszer- vágás esetére, azonban az így levágott kacsát vagy libát forgalomba hozni nem szabad és azt a tenyésztő csak saját háztartásában fogyaszthatja el.

— **Kék gabonajegyesek figyelmébe.** A közellátási hivatal felhívja a kék gabonajegytulajdonosokat, hogy a ki nem váltott kenyérgabonájukat a Hombár bizományosoktól haladéktalanul váltsák ki, mert a visszamaradó kenyérgabonára szükség van az ellátatlanok részére s a később jelentkezők esetleges készlet hiány miatt nem kaphatják majd meg kenyérgabonájukat.

— **Szójabab termesztők figyelmébe.** A közellátási hivatal felhívja a szójabab termelésére kötelezett gazdálkodók figyelmét, hogy a szójavetés minden kilenedik sorában, vagy még ennél ritkábban kukoricát is vethetnek. Sűrűbben kukoricát vetni tilos.

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bizottságok használatával!

SPORT.

PVSK — MTE

Bajnoki mérkőzés kerül sorra Mohácson vasárnap d. u. 1/2 órai kezdéssel. Őszi eredmény 5:1 volt a pécsiek javára. Az MTE minden tudására és főleg 90 perces odaadó játékára van szükség, ha leakarják győzni a pécsieket.

Mecsekszabolcs az MTE 4:1 (3:0) arányú vereséget szenvedett. Pedig a játék alapján nem érdemelte meg a vereséget. Oka a vereségnek az is, hogy Szakál kapus még szünet előtt megsérült és szélsőnek állt. Helyette Pecsuji János védett. Az MTE gólját Karácsonyi szerezte.

Gimnázium — Mohácsi L. E. 5:2 (2:0) Játékvezető: Várhegyi. Szép küzdelem, végig sportszerű játék jellemezte a mérkőzést. Egyik, másik játékos egész nagyszerűen állta meg helyét.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1943. április 30. től május 7-ig.
Születések: Kovács István, Zeitvogel Judit, Petre László Péter, Dikán Katalin, Pánki Rózsa Julianna, Pencz Éva, Miskovics Éva, Muszti Erzsébet és Ágnes ikrek, Haramza Mária Katalin.

Házasságkötések: Mihály Ferenc és Sipos Julia, Muhl Mihály és Gasparich Ilona Emilia.

Halálozások: Kovács Illés 87 éves, Kovács Miklós 5 hónapos, Tadićs Kálmán 77 éves, Jancsics Lukács 76 éves, Pusztai Józsefné 75 éves, Szabó Sámuelné 64 éves.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyitlter.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen drága jó férjem

GULYÁS FERENC

elhunyta alkalmából mélyszégy gyászomat, a temetésen való megjelenésükkel vagy részvét-nyilvánításukkal koszorú és virág küldésével enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton hálás köszönetemet.

Mohács, 1943. május hó.

Özv. Gulyás Ferencné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk

TADITS KÁLMÁN

temetésén való megjelenésükkel, részvétkifejezéssel, koszorú és virágok küldésével fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, továbbá a vendéglős és korcsmáros iparosek részvétkifejezéséért, ezuton mon- dunk hálás köszönetet.

Mohács, 1943. május hó.

A gyászoló család.

Telefónelőfizetők névsora kapható

FRIDRICH OSZKÁR könyvkereskedésében.

Arany beváltás **FIGYELEM!** Ezüst beváltás

Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet
TÖRT ARANYAT, ezüstöt a legdrágábban adhat el
PÁNCSITSNÁL
Mohács Ujvárosháza.

Javitást, vést gyorsan és olcsón személyesen készítek
Ugyanott a világhírű **Tungstram égő, csillár,**
rádió és villanyszerelési anyag kapható.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30.— P
Rozs	28.— P
Takarmányárpa	24.50 P
Sörárpa	29.— 31.— P
Zab	27.— P
Morzsolts tengeri	22.90 P
Bab, fehér	60.20 P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb I. r.	2.10 P
130 " " " I. r.	2.05 P
115 " " " I. r.	2.02 P
100 " " " I. r.	1.98 P
80 " v. neh. sonkasüldő	1.98 P
145 " vagy nehezebb II. r.	1.92 P
145 " kevesebb II. r.	1.86 P

TERVEZEST

ÚJ ÉPÜLETEKRE ÉS ATALAKÍTÁSOKRA, beadványi rajzok és azok sokszorosítása, úgy magánépítetők, valamint közmű- iparosok részére, vidékieknek is mér- sékelt áron, szak szerűen készí- t

SPERL JÁNOS építőmester, Mohács, Széchenyi-tér 13. sz.

ÉRTESETÉS! Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **férfiöltönyöket** megrendelésre készítek, saját kitűnő szövetemből. Elsőrendű kidolgozás! Prima anyag! Szolid árak! Szíves pártfogást kérek. **Schätzli József** szabómester Szent István utca 33. szám

NEMES KERTI gyöngyvirág-tövek ELADÓK. Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés! Mohácson, Bakács u. 23. sz. alatt a Földművelésügyi Minisztérium engedélyezésével

ingatlanforgalmi irodát nyitottam. Ingatlanok: föld, szőlő, ház **vételét és eladását** leggyorsabban bonyolítom le.

STROBL JÁNOS

Jókarban lévő **üzletberendezés eladó** Király utca 42.

Eladó a II. Lajos utca 20. számú **ház és 1 hold szántó.** Erdeklődni lehet ugyanott.

Tomory utca **ház eladó.** 23. számú. Erdeklődni lehet ugyanott.

Eladó föld A Munkás utcában lévő 1300 m²-es **beisőség eladó,** viszont a Felsőmezőben szántót keresek megvételre. Cím megtudható: **dr. Schmidt Miklós** ügyvédnél.

Bútorozott szoba külön bejárattal, esetleg jó házi kosztal **KIADÓ.** Széchenyi-tér 13. Ötvös Mihály **Korsós u. 1. sz. háza eladó,** valamint oldalkocsis motorkerékpár, 2 darab jégszekrény és bádógos szerszámok.